

Raport z realizacji
„MIEJSKIEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA LATA 2012–2016
DLA MIASTA ZDUŃSKA WOLA”

za 2016 rok

Opracował:

- Pełnomocnik Prezydenta ds. Profilaktyki Uzależnień

przy udziale:

- Biura Programów Zdrowotnych i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Zduńska Wola,
- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli.

Akceptował:

[Signature]
Pełnomocnik Prezydenta ds. Profilaktyki Uzależnień

Zduńska Wola, marzec 2017 r.

I. Wstęp

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012-2016 dla Miasta Zduńska Wola, zwany dalej „Programem”, został zatwierdzony uchwałą Nr XV/197/11 Rady Miasta Zduńska Wola w dniu 30 listopada 2011 r.

Zadania realizowane w ramach Programu należą do zadań własnych gminy określonych w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2009 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224 ze zm.). Obejmują w szczególności:

- 1) zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzin osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.

Zgodnie z zapisem art. 11 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii Prezydent, jako organ wykonawczy gminy, sporządza raport z wykonania w danym roku Gminnego Programu i efektów jego realizacji, który przedkłada Radzie Miasta, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

II. Szczegółowy sposób realizacji zadań ujętych w Programie

1. Zwiększenie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.

Realizacja zadania w zakresie zwiększenia pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem w 2016 r. odbywała się w formie:

- współpracy z placówką służby zdrowia w zakresie prowadzenia rehabilitacji i terapii;
- prowadzenia działalności informacyjnej dla mieszkańców Miasta w zakresie możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej w placówkach realizujących zadania w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, współpraca w tym zakresie z mediami.

Na realizację działań mających na celu udzielanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz działań interwencyjno-zapobiegawczych skierowanych do osób uzależnionych, współuzależnionych od substancji psychoaktywnych, udzielono dotacji celowej Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli z siedzibą przy ul. Szadkowskiej 2 ze środków Miejskiego Programu

Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zgodnie z umową, przedmiotowe zadania realizował, w ramach Poradni Leczenia i Terapii Uzależnień, personel posiadający wymagane uprawnienia, który w zakresie pomocy terapeutycznej zapewniał dostępność do świadczeń. Głównym celem działań było udzielanie pomocy osobom uzależnionym od środków psychoaktywnych oraz ich rodzinom, udzielanie świadczeń w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, promowanie zdrowia poprzez działalność profilaktyczną i prewencyjną.

W okresie sprawozdawczym tj. od stycznia do grudnia 2016 r. podjęte zostały następujące działania:

1. Certyfikowany instruktor terapii uzależnień udzielił 582 porady i konsultacje (w tym 174 osobom pełnoletnim i 13 nieletnim), podjął 4 działania interwencyjno–zapobiegawcze wobec dzieci i młodzieży, 187 osób objął terapiami indywidualnymi, w tym: 100 osób uzależnionych od alkoholu, 34 osoby współuzależnione od alkoholu, 30 uzależnionych od narkotyków i „dopalaczy” (w tym 6 nieletnich), 9 osób eksperymentujących, 14 współuzależnionych od eksperymentujących lub uzależnionych od narkotyków.
2. Terapeuta uzależnień przyjął 99 osób, w tym udzielił 78 porad. W trakcie dyżurów zdiagnozował problemy uzależnienia oraz problemy dotyczące współuzależnienia, objął terapią podstawową 27 osób uzależnionych i 1 współuzależnioną oraz kształtował zachowania prozdrowotne.
3. Psycholog udzielił 109 porad i konsultacji w zakresie zapobiegania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych. Pomocą psychologiczną objętych zostało 36 osób pełnoletnich, w tym: 27 – uzależnionych, 1 – współuzależniony, 5 – eksperymentujących i 3 osoby zgłaszające inne problemy.
4. Pedagog resocjalizacyjny, instruktor działań profilaktycznych i prewencyjnych udzielił 260 porad i 10 konsultacji jednorazowych w zakresie zgłaszanych problemów, realizował działania z zakresu profilaktyki I i II rządowej w stosunku do osób zagrożonych nadużywaniem środków psychoaktywnych, zagrożonych demoralizacją oraz dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym. Zarejestrowano 81 osób, w tym 18 osób uzależnionych, 31 – zagrożonych uzależnieniem, 1 – współuzależniona, 12 – eksperymentujących i 19 opiekunów wymagających porad.
5. Lekarz psychiatra zrealizował 11 dyżurów.

Specjalistyczną pomoc w zakresie przeciwdziałania narkomanii świadczyli również specjaliści zatrudnieni w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie działającym w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli tj. psycholog, psychoterapeuta, prawnik oraz pracownicy socjalni. Zakres pomocy Punktu miał charakter wieloaspektowy i obejmował w szczególności działania polegające na udzielaniu pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej i prawnej osobom uzależnionym i współuzależnionym od narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, wspieraniu ich w podejmowaniu leczenia, edukacji, udzielaniu porad indywidualnych.

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjnej i informacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

W roku sprawozdawczym podjęto działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii w różnych formach.

Jednym z istotnych kierunków pomocy było wsparcie placówek oświatowych w organizacji pomocy psychologicznej. Zatrudniono psychologów w szkołach podstawowych oraz publicznych gimnazjach, którzy objęli pomocą psychologiczną uczniów, nauczycieli oraz rodziców uczniów w przedmiocie problemów szkolnych, rodzinnych, rówieśniczych i osobistych. Pomoc psychologiczna udzielana uczniowi polegała na rozpoznaniu jego potrzeb oraz pomocy w zakresie zgłaszanych problemów związanych z substancjami psychoaktywnymi, przemocą, uczeniu umiejętności i kształtowaniu zachowań prozdrowotnych, pomocy w radzeniu sobie ze stresem. Pomoc psychologiczna udzielana rodzicom uczniów i nauczycielom koncentrowała się na wspieraniu ich w rozwiązywaniu problemów wychowawczych oraz rozwijaniu umiejętności wychowawczych, udzielaniu pomocy i porad ofiarom przemocy w szkole, rodzinie, w sytuacjach kryzysowych podejmowaniu terapeutycznych i interwencyjnych działań. Psycholodzy ściśle współpracowali z rodzicami/opiekunami uczniów, przedstawicielami instytucji działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy.

Większość podejmowanych działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom skierowana była do dzieci i młodzieży. W roku sprawozdawczym, w ramach Programu, zrealizowano profilaktyczne działania edukacyjne i informacyjne we wszystkich placówkach oświatowych w formie warsztatów, programów profilaktycznych. W roku 2016 w ramach sfinansowanych i zorganizowanych działań edukacyjnych i informacyjnych należy wymienić:

- 1) 16 warsztatów multimedialnych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, narkotyków, w tym e-papierosów, środków farmakologicznych pt. „Uzależnienia”, adresowanych do 980 uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych;
- 2) w okresie październik–grudzień przeprowadzone zostały zajęcia i spotkania adresowane do rodziców i uczniów klas IIa i IIc polegające na realizacji autorskiego programu profilaktycznego pn. „Wspólna Droga” oraz programu profilaktycznego „Drugi Elementarz, czyli Program Siedmiu Kroków”, w Publicznym Gimnazjum Nr 5 w Zduńskiej Woli.

Bardzo istotną rolę w działaniach profilaktycznych stanowiło promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez organizację pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz wspieranie imprez sportowo-rekreacyjnych. W roku sprawozdawczym zrealizowano następujące działania:

- 1) w okresie marzec–kwiecień odbyła się VI edycja rozgrywek w piłkę siatkową i koszykową pn. „Liga Prezydencka w piłce siatkowej”, w której uczestniczyło około 135 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. Zajęcia odbywały się w ramach pozalekcyjnych zajęć sportowych w soboty i niedziele;
- 2) zorganizowano XIII edycję rozgrywek sportowych w piłce nożnej pn. „Liga

Prezydencka w piłce nożnej” dla 140 uczniów szkół gimnazjalnych. Rozgrywki sportowe odbywały się w okresie październik – listopad w Publicznym Gimnazjum Nr 5;

- 3) zorganizowano II edycję rozgrywek sportowych pn. „Mała Liga Prezydencka w piłce nożnej” dla uczniów klas I–III szkół podstawowych. W okresie październik – listopad odbyły się rozgrywki, w których uczestniczyło 35 uczniów;
- 4) na boisku wielofunkcyjnym przy Szkole Podstawowej Nr 11 od 1 marca do 30 listopada 2016 r., po 2 godziny od poniedziałku do piątku i po 5 godzin w soboty i niedziele, odbywały się pozalekcyjne zajęcia sportowe z elementami profilaktyki uzależnień, mające na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w sposób aktywny, bezpieczny i ciekawy. Nadrzędnym celem była organizacja zajęć rekreacyjno-ruchowych i ogólnorozwojowych, kształtowanie umiejętności pracy w grupie, kształtowanie charakteru i silnej woli, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresowych, promowanie zachowań prozdrowotnych;
- 5) sfinansowano pozalekcyjne zajęcia sportowe w szkołach podstawowych wraz z programem działań profilaktycznych pn.: „Akademia siatkówki - 5”. Realizatorem projektu było Publiczne Gimnazjum Nr 5 w Zduńskiej Woli w ramach S.O.S. - „Programu upowszechniania sportu wśród dzieci i młodzieży w zakresie piłki siatkowej” realizowanego we współpracy z Ministerstwem Sportu i Turystyki. Celem projektu jest upowszechnienie sportu w zakresie piłki siatkowej wśród dzieci i młodzieży, kształtowanie koordynacji motorycznej, kształtowanie i wzmacnianie pracy zespołowej. W programie zajęć prowadzone były szkolenia dla nauczycieli z zakresu profilaktyki uzależnień, podejmowano działania profilaktyczne, prowadzono pogadanki dotyczące higienicznego trybu życia, odbywały się spotkania z pedagogiem, współpracowano z rodzicami. Zajęcia realizowane były w okresie od marca do czerwca 2016 r. Uczestniczyło w nich około 100 uczniów klas IV-VI szkół podstawowych.

W obszarze przeciwdziałania uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży zorganizowano różne formy wypoczynku:

- 1) ze środków finansowych zapisanych w rozdziale 85153 – Zwalczanie narkomanii – sfinansowane zostały zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i sportowe z elementami profilaktyki uzależnień w okresie ferii zimowych, którymi objęto 117 uczniów. Zajęcia odbywały się w budynku Wspólnoty Lokalnej Osiedla Nowe Miasto w Zduńskiej Woli, Zespole Szkół Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi, Szkole Podstawowej Nr 13 i Publicznym Gimnazjum Nr 3;
- 2) zorganizowano i sfinansowano profilaktyczne półkolonie dla dzieci i młodzieży w okresie od 27 czerwca do 8 lipca 2016 r. w Zespole Szkół Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi w Zduńskiej Woli oraz w okresie od 16 sierpnia do 29 sierpnia 2016 r. w Szkole Podstawowej Nr 13;
- 3) zakupiono 60 karnetów 14-dniowych uprawniających do korzystania z basenu MOSIR „RELAX” sp. z o.o. w likwidacji w Zduńskiej Woli w okresie lipiec–sierpień w ramach akcji „Lato w mieście”. Projektem objęto 60 dzieci i młodzieży z terenu Miasta Zduńska Wola, wskazanych przez MOPSCOS, pochodzących z rodzin ubogich, zagrożonych uzależnieniem i nieudolnych wychowawczo;

- 4) zorganizowano w miejscowości Ruda k. Sieradza 3-dniowy biwak z elementami socjoterapii połączony z realizacją programu profilaktycznego dla 45 dzieci z rodzin z problemami uzależnień, niewydolnych wychowawczo, rodzin niepełnych i zastępczych, znajdujących się w trudnej sytuacji rodzinnej i materialnej.

W 2016 r. Miasto Zduńska Wola, po raz kolejny, w ramach prowadzonej działalności informacyjno-edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom skierowanej do dzieci, młodzieży i osób dorosłych, brało udział w kampaniach ogólnopolskich:

- „Postaw na Rodzinę”,
- „Reaguj na przemoc!”.

Materiały edukacyjne (ulotki, broszury, plakaty) przekazano do placówek oświatowych, wspólnot lokalnych, placówek służby zdrowia, świetlic środowiskowych.

Na realizację powyższych zadań poniesione zostały wydatki ze środków finansowych zapisanych w rozdziale 85153 – Zwalczanie narkomanii – na zakup:

- sprzętu sportowego, akcesoriów sportowych, artykułów spożywczych i medycznych na organizację pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz wspieranie imprez sportowo-rekreacyjnych (Liga Prezydencka),
- medali, statuetek, pucharów, nagród dla uczestników wydarzeń sportowych,
- paczek świątecznych,
- nagród w ramach zorganizowanego konkursu plastycznego pn. „Odleć z nami, nie z używkami”, adresowanego do uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu miasta Zduńska Wola,
- artykułów spożywczych, ubezpieczenia - dla uczestników biwaku profilaktycznego.

3. Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w obszarze przeciwdziałania narkomanii.

W 2016 r. kontynuowana była współpraca z Komendą Powiatową Policji w Zduńskiej Woli. Przedstawiciel KPP podczas warsztatów multimedialnych pt. „Uzależnienia” z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, narkotyków, w tym e-papierosów, środków farmakologicznych, w których uczestniczyło 980 uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, omawiał aspekty prawne i karne związane z tematem warsztatów.

KPP współpracowała z Urzędem Miasta i Miejskim Domem Kultury przy organizacji konkursu plastycznego „Odleć z nami, nie z używkami”.

KPP podejmowała w 2016 r. szereg inicjatyw o charakterze prewencyjnym w ramach programu „Bezpieczny Powiat”, w tym:

- organizowała spotkania profilaktyczne wśród uczniów szkół z terenu Miasta Zduńska Wola,
- organizowała spotkania prewencyjne na temat zagrożeń związanych z uzależnieniami od alkoholu i narkotyków oraz sposobów przeciwdziałania tym zjawiskom,
- prowadziła rozmowy z dyrektorami i pedagogami szkolnymi na temat zagrożeń

uzależnieniami, sposobów przeciwdziałania tym zjawiskom i właściwych zachowań w przypadku wystąpienia podejrzenia o zażywanie narkotyków, alkoholu przez uczniów szkoły,

- prowadziła rozmowy profilaktyczne z nieletnimi podejrzanymi o zażywanie środków odurzających i spożywanie alkoholu oraz ich rodzicami/opiekunami,
- przeprowadziła akcje prewencyjne pn. „Bezpieczne ferie 2016”, „Bezpieczne wakacje 2016”, „Dzień Wagarowicza”, cykliczne akcje „NIELAT”, „Bezpieczna droga do szkoły”.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli w okresie sprawozdawczym realizował działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii. Specjaliści objęli wsparciem 9 osób mających problem z nadużywaniem środków odurzających. Zaproponowano pomoc w formie świadczenia pieniężnego oraz poradnictwo specjalistyczne, w szczególności wsparcie specjalisty ds. uzależnień oraz psychologa.

W związku z realizacją zadań Programu Miasto Zduńska Wola w 2016 r. współpracowało m. in. ze szkołami, świetlicami środowiskowymi, Miejskim Domem Kultury, mediami.

III. Podsumowanie

Działania realizowane przez Miasto Zduńska Wola w 2016 r. w ramach Programu, wpisują się w cele i działania określone w Wojewódzkim Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016 oraz w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016.

Mając na uwadze rekomendowane działania wyznaczono jako priorytety, do realizacji w 2017 r., następujące działania:

- zapewniona zostanie dostępność pomocy i wsparcia psychologicznego w placówkach oświatowych,
- zwiększona zostanie dostępność pomocy rehabilitacyjnej, psychologicznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz ich rodzin, do świadczeń profilaktycznych i leczniczych, odpowiednich dla ich zróżnicowanych potrzeb,
- prowadzona będzie stała współpraca z instytucjami i organizacjami społecznymi w zakresie przeciwdziałania narkomanii,
- organizowane będą szkolenia dla pedagogów, psychologów, policji, straży miejskiej,
- zapewnione zostanie korzystanie z nowoczesnych programów profilaktycznych o dowiedzionej efektywności, rekomendowanych przez KBPN, PARPA, ORE oraz we współpracy ze środowiskiem terapeutów,
- wspieranie szkół przez szkolenia dla nauczycieli dotyczące problemów pojawiających się w pracy wychowawczej z klasami, pracy indywidualnej z uczniami i z ich rodzicami,
- prowadzone będą kampanie społeczne, kolportowane broszury, ulotki na temat szkodliwości zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, skierowane do dzieci i młodzieży.